

Lausunto Otulfi-valmisteen korvattavuuden myöntämiseksi

IBD ja muut suolistosairaudet ry kannattaa korvattavuuden myöntämistä Fresenius Kabi Deutschlandin *Otulfi*-valmisteele, jonka vaikuttava aine on ustekinumabi. Valmistetta käytetään kohtalaisen tai vaikea-asteisen Crohnin taudin hoitoon aikuisilla. Korvattavuuden piiriin tarvitaan lisää ustekinumabia sisältäviä biosimilaareja aktiivisen hintakilpailun vauhdittamiseksi, jolloin myös 1.1.2025 laajentuneesta biologisten lääkkeiden lääkevaihdesta odotetut säästöodotukset voidaan maksimoida. Hintakilpailun lisääntymisestä hyötyvät sekä lääkettä tarvitsevat että kansantalous.

Tällä hetkellä ustekinumabia sisältävien itsepistettävien valmisteiden hinta on noin 1 500 euroa, jolloin valmisteen hinta korvattuna on arviolta 500 euroa. Vuosittainen lääkeomavastuu (633,17 euroa v. 2025) täyttyy alkuomavastuun sekä muiden tarvittavien lääkkeiden kanssa helposti joko yhdellä tai kahdella ostokerralla. Tästä aiheutuu kohtuutonta kertarasitusta monen sairastavan taloudelle. Erityisen suuressa riskissä ovat pienituloiset, mutta vaikeudet tarvittavien lääkkeiden ostossa koskettavat enenevässä määrin myös työssäkäyviä keskituloisia.

Neljän järjestön vuonna 2023 tekemän kyselytutkimuksen mukaan IBD:tä sairastavista jopa 43 prosenttia (n=467) oli siirtänyt lääkkeen hankkimista sen korkean hinnan vuoksi. 15 prosenttia oli jättänyt lääkkeen kokonaan hankkimatta. Lääkitys on edellytys monen työ- ja toimintakyvylle, jolloin lääkkeiden asianmukaisesta käytöstä poikkeaminen voi johtaa sairauden vaikeutumiseen, työpoissaoloihin sekä lisääntyneisiin terveydenhuollon kustannuksiin. Korvattavien biosimilaarien määrää lisäämällä saadaan aikaan voimakkaampaa hintojen laskua sekä edesautetaan tarvittavan lääkehoidon toteutumista.

Useampien biosimilaarien saaminen markkinoille on aiheuttanut voimakkaan hinnanlaskun muun muassa adalimumabia sisältävissä valmisteissa. Adalimumabin eurolliset korvausmäärät lähtivät laskuun vuonna 2018 ensimmäisen biosimilaarin tultua korvattavaksi. Hintakilpailu kiihtyi biosimilaarien lisääntyessä ja vuosien 2018–2023 aikana adalimumabin korvaukset vähenivät 16 356 180 euroa siitä huolimatta, että korvausta saavien määrä nousi yli 4 000 henkilöllä.

Tällä hetkellä Kelan lääkehausta löytyy kahdeksalla kauppanimellä 47 adalimumabia sisältävää valmistetta. Ustekinumabi-valmisteita löytyy viidellä kauppanimellä 18 valmistetta. *Otulfin* myönteisen korvauspäätöksen myötä hintakilpailu lisääntyisi, jolloin ustekinumabista saatavat säästöt voisivat olla adalimumabin kaltaisia. Vuosien 2019–2024 aikana ustekinumabista korvauksia saaneiden määrä on noussut yli 1 000 hengellä ja korvauksien euromäärät 14 769 846 eurolla.

Elisa Arvola
sosiaali- ja terveysturvan asiantuntija
IBD ja muut suolistosairaudet ry

